02/04/2022

Μήνυμα του Οικουμενικού Πατριάρχη για τον αυτισμό

Πατριαρχεία / Οικουμενικό Πατριαρχείο

Μήνυμα για την Παγκόσμια ημέρα ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης για τον αυτισμό εξέδωσε ο Παναγιώτατος Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος, καλώντας σε στήριξη, κατανόηση και αποδοχή των συνανθρώπων μας στο φάσμα του αυτισμού.

Τόνισε δε ότι «η αξία του ανθρώπου δεν συναρτάται με τις ικανότητες και την κοινωνική του προσφορά, αλλά με το γεγονός ότι είναι «ἄνθρωπος», πλασμένος κατ᾽ εικόνα Θεού και με αιώνιο προορισμό», ενώ επεσήμανε πως ο Χριστός ταυτίστηκε με τους υπαρξιακώς αδύνατους.

Διαβάστε όλο το μήνυμα του Παναγιωτάτου:

Τιμώντας τήν Παγκόσμια ἡμέρα ἐνημέρωσης καί εὐαισθητοποίησης γιά τόν αὐτισμό, ἀπευθυνόμαστε πρός κάθε ἄνθρωπο καλῆς θελήσεως καί καλοῦμε σέ συστράτευση στήν εὐλογημένη προσπάθεια κατανόησης, ἀποδοχῆς καί στήριξης τῶν συνανθρώπων μας στό φάσμα τοῦ αὐτισμοῦ, ὁ ὁποῖος στήν ἐποχή μας ἀπασχολεῖ εὐρέως τήν παγκόσμια κοινότητα. Πρώτη φορά στήν ἱστορία τῆς

ἀνθρωπότητας, ὁ αὐτισμός κατέστη ἀντικείμενο συστηματικῆς μελέτης ἀπό εἰδικούς, γιά τήν ἀνίχνευση τῶν αἰτίων καί τῆς ἐξέλιξής του, καί γιά τήν προσήκουσα προσέγγιση τῶν ἀτόμων μέ αὐτισμό, μέ προοπτική τήν κοινωνική ἔνταξη, τή θετικότερη δυνατή λειτουργικότητα καί τήν ἀνάπτυξή τους.

Ἡ ἀξία τοῦ ἀνθρώπου δέν συναρτᾶται μέ τίς ἱκανότητες καί τήν κοινωνική του προσφορά, ἀλλά μέ τό γεγονός ὅτι εἶναι «ἄνθρωπος», πλασμένος κατ᾽ εἰκόνα Θεοῦ καί μέ αἰώνιο προορισμό. Αὐτός εἶναι ὁ πυρήνας τῆς ἀξιολογικῆς ἐπανάστασης πού σηματοδοτεῖ ἡ γέννηση τοῦ Χριστιανισμοῦ. Ὁ κάθε ἄνθρωπος εἶναι ὁ «ἠγαπημένος τοῦ Θεοῦ», «δι᾽ ὅν οὐρανός ἐτανύσθη καί ἥλιος φαίνει καί σελήνη τρέχει καί ἀήρ ἐξεχύθη καί πηγαί βρύουσι καί θάλασσα ἠπλώθη». Γιά τήν σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου «καί προφῆται ἐπέμφθησαν καί νόμος ἐδόθη... Δι᾽ ὅν ὁ μονογενής Υἱός τοῦ Θεοῦ ἄνθρωπος ἐγένετο» (Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος, Εἰς τόν πτωχόν Λάζαρον, PG 48, 1029). Ὅλοι οἱ ἄνθρωποι εἶναι «Θεοῦ χωρητικοί», σέ ὅλους εἶναι ἀνοικτή ἡ ὁδός τῆς σωτηρίας, τῆς κοινωνίας μέ τόν Θεό. Ἔκτοτε, ὅποιος ὑποτιμᾶ τόν ἄνθρωπο ὑποτιμᾶ τόν ἴδιον τόν Θεό, ὁ ὁποῖος προσέλαβε τήν δική μας φύση. «Οὐδέν γάρ ὅσον ἄνθρωπος ἱερόν, ᾧ καί φύσεως ἐκοινώνησεν ὁ Θεός» (Νικόλαος Καβάσιλας, Περί τῆς ἐν Χριστῷ ζωῆς, ΣΤ΄, PG 150, 649).

Ὁ Χριστός ταύτισε τόν ἑαυτό Του μέ τούς ὑπαρξιακῶς καί κοινωνικῶς ἀδύναμους, μέ ἐμπερίστατους καί περιθωριακούς ἀνθρώπους τῆς ἐποχῆς Του. Ὅπως προσφυέστατα σημειώνεται στό κείμενο τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου «Ὑπέρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς». Τό κοινωνικό ἦθος τῆς Ὀρθόδοξης Ἐκκλησίας, «εἶναι ἀδύνατο γιά τήν Ἐκκλησία νά ἀκολουθήσει ἀληθινά τόν Χριστό ἤ νά τόν καταστήσει παρόντα στόν κόσμο, ἐάν ἀποτύχει νά τοποθετήσει αὐτή τήν ἀπόλυτη μέριμνα γιά τούς φτωχούς καί ὅσους βρίσκονται σέ μειονεκτική θέση στό κέντρο τῆς ἠθικῆς» (§ 33).

Ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ εἶναι κατ᾽ ἐξοχήν χῶρος βίωσης καί ἀνάδειξης τῆς μοναδικότητας καί ἑτερότητας τοῦ ἀνθρωπίνου προσώπου καί τῆς «κοινωνίας τῶν προσώπων». Ὅλοι εἴμαστε μοναδικοί καί ταυτοχρόνως ἴσοι ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. Στό κέντρο τῆς ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς βρίσκεται ἡ ἱερότης τοῦ κάθε ἀνθρώπου καί ἡ ἀγάπη, ἡ «οὐ ζητοῦσα τά ἑαυτῆς» ἀλλά «τά τοῦ ἑτέρου» (Α’ Κορ. ιγ’, 5 καί ι’, 24). Πρότυπο αὐτῆς τῆς ἀγάπης εἶναι ἡ φιλανθρωπία τοῦ Θεοῦ, ὁ ὁποῖος μᾶς ἀναζήτησε πρῶτος, χωρίς νά ἀναμένει νά τόν πλησιάσουμε ἐμεῖς.

Ὅλα αὐτά καρποφόρησαν βαθμιαῖα στήν ζωή τῶν κοινωνιῶν, μεταμόρφωσαν τίς διανθρώπινες σχέσεις ἀλλά καί τούς θεσμούς. Ἡ ἱστορία τῶν ἀνθρωπιστικῶν κατακτήσεων εἶναι ἀδύνατον νά γραφεῖ χωρίς ἀναφορά στήν καθοριστική συμβολή τοῦ Χριστιανισμοῦ. Οἱ διακηρύξεις τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου, τά δικαιώματα τοῦ παιδιοῦ, ἡ προστασία τῶν μειονοτήτων, ἡ κατάργηση τῆς

δουλείας, ὁ πολιτισμός τῆς ἀλληλεγγύης, τό διεθνές δίκαιο ὡς «δίκαιο εἰρήνης» καί πολλά ἄλλα ἀνθρωπιστικά ἐπιτεύγματα, ἔχουν χριστιανικές ρίζες. Ὁ Χριστός ἀποκάλυψε τήν ἀλήθεια ὄχι μόνο γιά τόν Θεό ἀλλά καί γιά τόν ἄνθρωπο.

Στό πνεῦμα αὐτό, προσευχόμαστε ἐκτενῶς γιά τά προσφιλέστατα τέκνα μας μέ αὐτισμό, γιά τούς θυσιαστικούς ὑπέροχους γονεῖς, τά ἀδέλφια καί τούς φίλους, γιά τούς κοινωνικούς λειτουργούς καί γιά τούς ὑπευθύνους στήν κρατική μέριμνα, καθώς καί γιά τά μέλη τῶν Συλλόγων συμπαράστασης στούς ἀνθρώπους μέ αὐτισμό. Τιμοῦμε τούς ἰατρούς, τούς ψυχολόγους καί τούς ἐρευνητές, ὅλες τίς εὐαίσθητες καί εὐγενεῖς ψυχές πού ἀγαποῦν καί βοηθοῦν αὐτούς τούς συνανθρώπους μας. Πιστεύουμε στήν δύναμη τῆς ἀγάπης καί τῆς γνώσης, τῆς πίστης καί τῆς ἐπιστήμης, καί ἀτενίζουμε τό μέλλον μέ αἰσιοδοξία. Αὐτήν τήν βεβαιότητα τήν ἐνισχύει ἡ ἀγάπη, πού πάντοτε ὑπερβαίνει τό ἀνθρώπινο μέτρο, ἀλλά καί ἡ πρόοδος τῆς ἐπιστήμης, ἡ ὁποία, ὅταν διακονῇ τόν ἄνθρωπο, εἶναι μεγάλο δῶρο τοῦ οὐρανοῦ. Ἀγάπη καί γνώση μαζί κάνουν θαύματα.

Χαιρόμαστε γιά τήν πρόοδο πού συντελεῖται στόν τομέα μελέτης τοῦ αὐτισμοῦ, αὐτῆς τῆς πολυσύνθετης «νευροαναπτυξιακῆς διαταραχῆς» καί «διαταραχῆς κοινωνικῶν δεξιοτήτων». Πολλά παιδιά στό φάσμα τοῦ αὐτισμοῦ, διά μέσου κατάλληλης καί ἐξειδικευμένης προσέγγισης, ἐκπαίδευσης καί φροντίδας, βοηθοῦνται σημαντικά καί δημιουργοῦνται γι᾽ αὐτά καί γιά τούς οἰκείους τους θετικές συνθῆκες καί προοπτικές ἀνάπτυξης, φωτίζεται καί διευρύνεται ὁ κόσμος τους, κοινωνοῦν τήν ζωή καί ἐπικοινωνοῦν μέ τόν δικό τους μοναδικό τρόπο. Ἐξάλλου, καμμία ἀνθρώπινη ὕπαρξη δέν εἶναι «κλειστή». Βρίσκεται σέ ἕνα πλέγμα σχέσεων, εἶναι τέκνο, ἀδελφός, φίλος, ἀναντικατάστατος συνάνθρωπος, μέ καταλυτική ἀνθρώπινη παρουσία. Τά μάτια αὐτῶν τῶν παιδιῶν εἶναι «πιό λαμπερά κι᾽ ἀπό τόν ἥλιο». Πρωτίστως γι᾽ αὐτά τά παιδιά ἰσχύει ὁ λόγος τοῦ μεγάλου ποιητή μας Ὀδυσσέα Ἐλύτη: «Ἀπό παιδιά καί μόνον φτιάχνεις Ἱεροσόλυμα» (Ἐκ τοῦ πλησίον, σ. 13). Ὅπως γράφει σύγχρονος θεολόγος καί στοχαστής, «ὁ Θεός δέν βρίσκεται μακριά στόν οὐρανό πάνω ἀπό ἐμᾶς, ἀλλά ᾽οὐρανός εἶναι᾽ παντοῦ καί πάντοτε, ἐκεῖ ὅπου ὁ Θεός ζεῖ ἀνάμεσά μας». Ὅπου ὑπάρχει ἀπροϋπόθετη ἀγάπη, ἐκεῖ εἶναι παρών ὁ Θεός.

Μέ αὐτά τά αἰσθήματα, συνεορτάζουμε τήν Παγκόσμια ἡμέρα ἐνημέρωσης καί εὐαισθητοποίησης γιά τόν αὐτισμό, εὐλογοῦμε κάθε πρωτοβουλία γιά τό καλό τῶν προσώπων στό φάσμα αὐτό, ὅπου γῆς, καί ἐπικαλούμαστε γιά ὅλους τούς ἐμπλεκομένους καί τούς συμβάλλοντας στήν προσπάθεια αὐτή τήν χάρη καί τό ἔλεος τοῦ Θεοῦ τῆς ἀγάπης.